

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки, права та управління бізнесом

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

(підпис)
“ _____ ” _____ 2024р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
за освітньою програмою «Економіка та планування бізнесу»
на тему: «**ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОЄКТУ**
НАДАННЯ ПОСЛУГ З ТЕСТУВАННЯ ПРОГРАМНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ»

Виконавець:

студентка ФЕУП

Мунтяну Катерина Володимирівна

Науковий керівник:

д.е.н, професор

Андрейченко Андрій Вадимович

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ІТ- ІНДУСТРІЇ.....	7
1.1. Загальна характеристика проєкту щодо відкриття власної справи...7	7
1.2. Огляд нормативно-правових засад з відкриття бізнесу у сфері надання послуг з тестування програмного забезпечення	9
1.3. Вибір організаційно- правової форми новостворюваного бізнесу та системи оподаткування.....	10
РОЗДІЛ 2. АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА МОЖЛИВОСТЕЙ ВІДКРИТТЯ ВЛАСНОЇ СПРАВИ У СФЕРІ ПОСЛУГ З ТЕСТУВАННЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	16
2.1. Основні тенденції розвитку підприємництва в Україні та світі	16
2.2. Оцінка внутрішніх конкурентних переваг створюваного бізнесу...25	25
2.3. Формування витрат на започаткування та функціонування бізнесу.....	36
РОЗДІЛ 3. ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТУ.....	51
3.1. Розрахунок та аналіз показників ефективності проєкту.....	51
3.2. Аналіз можливих ризиків та заходи до їх мінімізації.....	66
ВИСНОВКИ.....	70
Список використаних джерел	73
Додатки	77

ВСТУП

Актуальність теми. Програмне забезпечення відіграє ключову роль у сучасному світі, охоплюючи всі аспекти нашого життя, від медицини та освіти до розваг та бізнесу. Створення та обслуговування програмних продуктів стає дедалі складнішим процесом, що потребує ретельного планування, інноваційного підходу та високого рівня якості.

Українська ІТ-індустрія зростає вражаючими темпами, приносячи значний внесок у глобальну цифрову трансформацію. Високий рівень технічної освіти та творчий підхід українських фахівців роблять їх привабливими для міжнародних замовників. Однак у процесі розробки ПЗ можуть виникати помилки, які, якщо їх не виявити вчасно, можуть призвести до значних витрат, а іноді й до серйозних наслідків. Це особливо критично в галузях, де програмне забезпечення має вирішальне значення для безпеки та продуктивності.

В умовах конкуренції ІТ-компанії інвестують значні ресурси в тестування програмного забезпечення, адже це допомагає виявити та виправити помилки на ранніх етапах. Відмова від тестування або нехтування ним може призвести до зниження якості продукту, втрати довіри клієнтів і навіть репутаційних ризиків. У процесі тестування використовують різноманітні підходи: від ручного до автоматизованого, а також комбінації методів, щоб забезпечити всебічну перевірку.

Тестування ПЗ є критично важливим етапом розробки. Воно забезпечує впевненість у тому, що продукт відповідає заданим вимогам і працює належним чином у різних умовах. Тестування також надає цінну інформацію про стан системи, дозволяючи запобігати проблемам і мінімізувати ризики. Таким чином, якісне тестування є основою успішної розробки та впровадження програмних продуктів, що сприяє задоволенню потреб кінцевих користувачів та підвищенню конкурентоспроможності на ринку.

Мета роботи полягає в економічному аналізі та обґрунтуванні можливостей створення компанії з надання послуг з тестування програмного забезпечення.

Для досягнення мети були поставлені завдання:

- 1) охарактеризувати бізнес-ідею започаткування власної справи у сфері тестування програмного забезпечення;
- 2) дослідити умови організації та здійснення підприємницької діяльності в Україні у сфері ІТ;
- 3) обґрунтувати вибір організаційно-правової форми підприємницької діяльності та системи оподаткування для новоствореного бізнесу;
- 4) надати характеристику діяльності новостворюваного бізнесу;
- 5) оцінити внутрішні конкурентні переваги;
- 6) сформулювати стартовий капітал на створення компанії з надання послуг тестування програмного забезпечення;
- 7) сформулювати поточні витрати на функціонування компанії з надання послуг тестування програмного забезпечення;
- 8) розрахувати та проаналізувати показники ефективності проєкту;
- 9) проаналізувати можливі ризики та спланувати заходи щодо їх запобігання.

Завдання роботи включає в себе аналіз ринкового середовища ІТ-компаній, оцінку попиту на послуги тестування програмного забезпечення, проведення аналізу конкурентів у цій галузі, а також економічне обґрунтування доцільності створення компанії. Робота також передбачає проведення фінансового аналізу та стратегічного планування, яке допоможе визначити оптимальні бізнес-процеси, витрати, ризики та шляхи їх подолання.

Об'єктом роботи є проєкт створення компанії з надання послуг з тестування програмного забезпечення. У ході дослідження аналізується ринок, вивчаються фінансові аспекти, технічні вимоги, а також законодавчі умови, пов'язані зі створенням та функціонуванням такого типу підприємства.

Важливо розуміти, як ці фактори впливають на перспективи розвитку підприємства і які стратегії варто використовувати для забезпечення успіху.

Предметом дослідження є обґрунтування доцільності та ефективності проєкту створення компанії з надання послуг з тестування програмного забезпечення. Це передбачає комплексний підхід до аналізу ринкових умов, фінансових показників, технічних вимог, управління ризиками та врахування законодавчого середовища.

Для досягнення поставленої мети та вирішення завдань у даній роботі використовуються такі методи дослідження:

- аналіз статистичних даних, який дозволяє оцінити стан ринку та перспективи його розвитку;
- огляд наукової літератури для отримання знань про найкращі практики в галузі тестування програмного забезпечення;
- фінансовий аналіз, що допомагає визначити доцільність і рентабельність створення компанії;
- SWOT-аналіз, який дозволяє ідентифікувати сильні та слабкі сторони, а також можливості та загрози;
- екологічний аналіз, який дозволяє врахувати екологічні фактори та їх вплив на бізнес.

Результати цього дослідження допоможуть розробити обґрунтовані стратегії для успішного запуску та функціонування компанії з тестування програмного забезпечення.

Інформаційна база дослідження побудована на аналізі різних джерел, що охоплюють правові, економічні та технічні аспекти тестування програмного забезпечення в Україні. В якості основи були використані законодавчі акти, нормативні документи, економічні звіти, а також наукові та аналітичні публікації. Також у дослідженні використовувалися аналітичні матеріали, що охоплюють актуальні питання ринку ІТ, перспективи розвитку галузі, а також огляди тенденцій тестуванні програмного забезпечення. Інші

джерела включають статті з наукових журналів, дослідницькі звіти та корпоративні сайти, де публікуються дані щодо поточних подій та розвитку індустрії.

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (30 найменувань) та 5-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 88 сторінок. Основний зміст викладено на 72 сторінках. Робота містить 27 таблиць та 2 рисунків.

ВИСНОВКИ

1. Основна бізнес-ідея полягає в тому, щоб запропонувати повний спектр послуг тестування ПЗ для клієнтів з усього світу. Компанія планує обслуговувати як міжнародних, так і місцевих клієнтів, акцентуючи увагу на глобальній співпраці та адаптації до потреб різних ринків. З огляду на поточну соціально-економічну ситуацію в Україні TechCheck Pro акцентує увагу на гнучкості та дистанційній роботі. Такий підхід також надає можливість надавати робочі місця українцям, які були вимушені переміститися як всередині країни, так і за кордон.

2. Сфера тестування програмного забезпечення в Україні також стикається з відсутністю комплексного галузевого регулювання. Наразі ринок тестування програмного забезпечення в Україні функціонує в межах загального регулювання, яке охоплює такі аспекти, як найм персоналу, оплата праці, оподаткування тощо. Однак наявність документів, які підтверджують відповідність імпортованих засобів та пристроїв, є обов'язковою у зв'язку з вимогами Закону "Про радіочастотний ресурс України"[6].

3. Для компанії "TechCheck Pro" оптимальним вибором стало Товариство з обмеженою відповідальністю (ТОВ) та загальна система оподаткування. Організаційно-правова форма ТОВ обрана через можливість працювати з великим бізнесом і залучати інвесторів. Вибір загальної системи оподаткування дозволяє враховувати витрати, що важливо для компанії з великим обсягом витрат на обладнання та інші ресурси.

4. Досліджено, що новостворюваний бізнес відповідає на зростаючі потреби сучасного ринку ІТ. Україна має високий рівень технічної освіти та креативних фахівців, а також конкурентоспроможні ціни на послуги. В результаті міжнародний ринок все частіше звертається до українських спеціалістів для тестування програмного забезпечення, що створює сприятливі умови для заснування компаній, таких як TechCheck Pro.

5. Оцінено внутрішні конкурентні переваги, які створюють міцну базу для успіху компанії на ринку тестування програмного забезпечення. По-перше,

компанія володіє великою експертністю у своїй галузі, завдяки висококваліфікованим співробітникам з глибокими знаннями у цій галузі. По-друге, адаптивність до різних видів проектів (здатність співпрацювати як з окремими клієнтами, так і як підрядник для інших компаній). По-третє, висока якість послуг.

6. Загальна сума стартового капіталу складає 4 110 167 грн. Найбільшу частку у структурі стартового капіталу становить вартість комп'ютерів, принтерів та програмного забезпечення - 77,05%. Значну питому вагу займають також витрати на рекламні заходи, що складають 15,72% від загальної суми, які забезпечують початковий імпульс для залучення клієнтів і встановлення позиції на ринку. Стартовий капітал формується з 27% власних коштів і 73% кредитів комерційних банків.

7. Загальні витрати за місяць складають 4 790 208.04 грн, а за рік - 57 000 248.45 грн. Найбільшу питому вагу в структурі поточних витрат займає заробітна плата (з урахуванням ЄСВ), що становить 80.26% від загальної суми. Реклама також є суттєвою статтею витрат, займаючи 13.60% від загальної суми. Вона необхідна для просування послуг компанії, залучення нових клієнтів і підтримки іміджу на ринку. Інші витрати, такі як виплати по кредиту (5.67%), амортизаційні відрахування (0.31%), комунальні платежі (0.06%), матеріальні витрати (0.08%) та послуги інтернету (0.01%), становлять меншу частку загальних витрат, але є необхідними для забезпечення нормального функціонування бізнесу.

8. Чиста поточна вартість (NPV) становить 28 017 200 грн. Висока чиста поточна вартість свідчить про потенційну вигідність інвестицій у проект. Внутрішня норма прибутковості (IRR) у перший рік становить 224%, поступово зростаючи до 298% на п'ятий рік. Це свідчить про високу рентабельність проекту, яка збільшується з часом, що є позитивним сигналом для інвесторів. Індекс прибутковості (PI) в розмірі 1.166 означає, що кожен вкладений гривня приносить значний додатковий дохід, що перевищує початкові інвестиції. Термін окупності (DPP) був визначений методом поступового розрахунку і показав, що компанія повністю окупиться у перший місяць.

9. Проаналізовано ряд ризиків, які можуть вплинути на діяльність компанії TechCheck Pro. Вони включають політичну нестабільність в Україні, нестачу кваліфікованих кадрів, нестачу фінансування, зростання конкуренції, критичні помилки в системі, невиконання обов'язків робітниками, кібератаки та нестабільність платіжної системи. Найбільший ризик пов'язаний із політичною ситуацією в Україні, що вимагає розробки плану дій на випадок погіршення обставин. Нестача кваліфікованих кадрів вирішується співпрацею з HR-компаніями та програмами стажування. Щоб уникнути критичних помилок, компанія впроваджує ретельне тестування та розробляє резервні плани.

Список використаних джерел

1. Кодекс законів про працю України: Закон України від 10.12.1971 р. № 283/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text> (дата звернення: 03.12.2023).
2. Податковий кодекс України: Закон України від 23.12.2010 р. № 2755-VI. Оновлено: 29.12.2023. URL: <https://tax.gov.ua/nk/> (дата звернення: 03.12.2023).
3. Про зайнятість населення: Закон України від 04.07.2013 р. № 996-XIV. Оновлено: 21.12.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17#Text> (дата звернення: 03.12.2023).
4. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 02.12.2010 р. № 2464-VI. Оновлено: 01.01.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17#Text> (дата звернення: 03.12.2023).
5. Про затвердження Порядку ввезення з-за кордону та реалізації в Україні радіоелектронних засобів та випромінювальних пристроїв: Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 30.11.2022 р. № 502. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0282-18#Text> (дата звернення: 03.12.2023).
6. Про радіочастотний ресурс України: Закон України від 01.06.2000 р. № 1770-III. Оновлено: 28.01.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1770-14#Text> (дата звернення: 03.12.2023).
7. Про технічні регламенти та оцінку відповідності: Закон України від 10.07.2018 р. № 124-VIII. Оновлено: 01.01.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/124-19#Text> (дата звернення: 03.12.2023).
8. Про затвердження Положення про порядок розробки технічних регламентів: Постанова Кабінету Міністрів України від 24.07.2009 р. № 679. Оновлено: 01.04.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-2009-%D0%BF#Text> (дата звернення: 03.12.2023).
9. Про затвердження Технічного регламенту телекомунікаційного кінцевого

- обладнання: Постанова Кабінету Міністрів України від 24.10.2017 р. № 355. Оновлено: 10.11.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/355-2017-%D0%BF#Text> (дата звернення: 03.12.2023).
- 10.Вибираємо правильно КВЕДи для ІТ послуг ФОП. bip.net.ua : веб-сайт. URL: <https://bip.net.ua/cases/kvedy-dlya-it-fop/> (дата звернення: 20.01.2024).
- 11.КВЕД-2010: Клас 62.03 - Діяльність із керування комп'ютерним устаткуванням. kved.ukrstat.gov.ua: веб-сайт. URL: https://kved.ukrstat.gov.ua/KVED2010/62/KVED10_62_03.html (дата звернення: 20.01.2024).
- 12.Про зміни в оподаткуванні для ІТ-компаній. zak.tax.gov.ua: веб-сайт. URL: <https://zak.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/643757.html> (дата звернення: 20.01.2024).
- 13.ІТ-право та економічні свободи. Монографія/Дацюк В.Б., 10.06.2022. URL: <https://constitutionalist.com.ua/it-pravo-ta-ekonomichni-svobody/> (дата звернення: 20.01.2024).
- 14.ІТ-Research & Resilience 2022. itcluster.lviv.ua: веб-сайт. URL: <https://itcluster.lviv.ua/wp-content/uploads/2023/02/it-research-resilience-2022-public-en.pdf> (дата звернення: 20.03.2024).
- 15.Розвиток ІТ в Україні: поточна ситуація та перспективи. blog.youcontrol.market: веб-сайт. URL: <https://blog.youcontrol.market/rozvitok-it-v-ukrayini-potochna-situatsiia-ta-pierspiektivi/> (дата звернення: 20.03.2024).
- 16.Shortage of Software Engineers in the USA. Ashish Patel/simpat.tech: веб-сайт., 2021. URL: <https://simpat.tech/shortage-of-software-engineers-usa/> (дата звернення: 25.03.2024).
- 17.Hiring Developers In Ukraine: How Is It A Good Idea?. Igor Tomuch/dashdevs.com: веб-сайт., 2024. URL: <https://dashdevs.com/blog/hiring-developers-in-ukraine-how-is-it-a-good-idea/> (дата звернення: 25.03.2024).
- 18.New year's resolutions for tech in 2023. McKinsey.com: веб-сайт., 2023. URL: <https://www.mckinsey.com/capabilities/mckinsey-digital/our-insights/new-years-resolutions-for-tech-in-2023#board> (дата звернення: 25.03.2024).

19. AI investment is booming. How much is hype? Anna Cooban/CNN Business: веб-сайт., 2023. URL: <https://edition.cnn.com/2023/07/23/business/ai-vc-investment-dot-com-bubble/index.html> (дата звернення: 25.03.2024).
20. Тестування на проникнення та вразливості (Пентест). kr-labs.com.ua: веб-сайт. URL: <https://kr-labs.com.ua/service/cybersecurity/testuvannya-na-pronyknennya-ta-vrazlyvosti-pentest/> (дата звернення: 25.04.2024).
21. Performance Testing Services. Qawerk.com: веб-сайт., 2024. URL: <https://qawerk.com/process/performance-testing/> (дата звернення: 25.04.2024).
22. iBeta - SOFTWARE TESTING FOR THE WORLD'S MOST TRUSTED BRANDS. ibeta.com: веб-сайт. URL: https://www.ibeta.com/?utm_source=guru99&utm_medium=listing&utm_campaign=guru99&utm_id=1&utm_content=testing-companies (дата звернення: 25.04.2024).
23. Software Testing and QA Services. spec-india.com: веб-сайт. URL: <https://www.spec-india.com/services/software-testing> (дата звернення: 25.04.2024).
24. Офіс на проспекті Шевченка, 127 м². olx.ua: веб-сайт. URL: <https://www.olx.ua/d/uk/obyavlenie/svoy-ofis-127-m-na-pr-shevchenko-IDUN6Jm.html?isPreviewActive=0&sliderIndex=10> (дата звернення: 29.04.2024).
25. Великодній розпродаж. rozetka.com.ua: веб-сайт. URL: https://rozetka.com.ua/ua/promo/bigeastersale/?gad_source=1&gclid=Cj0KCQjwltKxBhDMARIsAG8KnqUdXT76PEb8rV1nXNujhG94kNf3nA8fQVzPDMOP7I2_tptRYjcDgTsaAlyCEALw_wcB (дата звернення: 29.04.2024).
26. Андрейченко А. В., Горбаченко С. А., Дикий О. В. Особливості управління проектами у сфері кіберзахисту / Кібербезпека: освіта, наука, техніка, 2020, С.46-53 (дата звернення: 29.04.2024).
27. Спрощена система оподаткування, обліку та звітності. Стаття 293 Ставки єдиного податку. Закон України від 24.12.2015 р. № 2755-VI. URL: <https://tax.gov.ua/nk/rozdil-xiv--spetsialni-podat/edynyi-podatok/> (дата

- звернення: 13.12.2023).
28. Податок на прибуток підприємств: Закон України від 24.12.2015 р. № 2755-VI. URL: <https://km.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/631312.html> (дата звернення: 13.12.2023).
29. Податковий кодекс України: Закон України від 6 жовтня 2014 року № 569. URL: <https://tax.gov.ua/nk/rozdil-v--podatok-na-dodanu-vartist/> (дата звернення: 13.12.2023).
30. Vodafone. "GPON Інтернет". Офіційний веб-сайт. URL: https://www.vodafone.ua/home-internet?gad_source=1&gclid=CjwKCAjw0YGyBhByEiwAQmBEWoAmZ2QdqET8zmDGzfeuw6ui2cPTL4vB9TYWHFdAM26Rdt8_1R6iBhoC4CoQAvD_BwE (дата звернення: 29.12.2023).